debētis dicere ego feci qđ in me est de resi duis confido in deo. Idem de vino in vi nea ⁊ de oleo. Nichil soliciti sitis ꝫ in om ni oratione ⁊ obsecracōne cum gratiarū actione peticōnes vestre innotescant apđ deum ad Philipēses.iiij. ¶ Nota nichil solliciti sitis nō dicit ꝙ dimittamus labo res ꝫ sollicitudines. Omēz sollicitudiēz vestram ꝓicientes in eum qm̄ ipi cura est de vobis.j.pe.v. Sed nos magl ꝯfidim⁹ de vno iudeo q̄ꝫ de deo ꝓbatur qꝛ si iude⁹ facit vobis.l.florenis annuales de reddi tibꝫ de quibꝫ habētis bonum instrumen tum vos confiditis ⁊c̄. Sed non confidi tis de deo qui promisit etiam cum instru mento publico vobis dare necessaria oīa si facitis qđ debētis facere vt bon⁹ filius. Notarius fuit beatus Matheus Nolite soliciti esse dicētes q̄ꝫ manducabim⁹ aut q̄d bibemus aut quo opiemur hec em̄ oīa gentes sp̄.infideles inquirūt. Scit em̄ pr̄ vester qꝛ hijs omnibꝫ īdigetis Mat.vj. ¶ Quinto oratio dꝫ fieri ordinate petē do in nr̄is peticōnibꝫ debem⁹ seruare tres ordines. Primo ꝙ petamus primo illa que sūt magl nobis necessaria vtiliora ⁊ principaliora. Ideo primo debemus pete re gloriā eternā. Scđo bonam vitam q̄ est via ad gloriā. Tercio bona tempalia Idō xp̄s dicit p̄mum querite regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹ ⁊ hec oīa adicient̄ vob̄ Mat. vj. Scđo ꝙ illa que sunt de se bona que nō possunt habēre malū exitum petamus audacter. Illa aūt que sunt dubia ⁊ pos sunt hr̄e malum exitum aut finē petantur cū condicōne. verbi gr̄a humilitas indu bitanter est bonum. Ideo audacter sup bꝫ pōt petere humilitatē auar⁹ lib̄alitatē Luxuriosus castitatez peccator peccatoꝝ remissionē ⁊c̄. Alia sūt dubia de quibus nescit hō si habebūt bonū exitū vel malū Ideo ꝯdicōnal̄r sūt petenda. vt infirmus sanitatē que pōt esse aīe vel bona vel ma la. Idez de diuinis officijs dignitatibꝫ ⁊ quia multi petunt sine ordine ⁊ sine cōdi cōne. Ideo nō accipiunt. Petitis ⁊ non accipitis eo ꝙ male petatis. Jacobi.iiij. ¶ Tercio debet esse ordo in persona petē te vt purificet se quia siquis ꝓmisit dare alteri optimum vinum albnm requirit̄ ꝙ cum vase mundo recipiat alias nō daret Ideo Ysie.j. Lauamini scꝫ per contricōm confessionem ⁊ satisfactionē mundi esto te. Que aūt a deo sunt ordinata ad Ro. xiij. ¶ Sexta oratio debet fieri ꝑseneran ter continnando. Multi incipiunt ⁊ quia statim nō obtinent qđ petunt nichil valꝫ Gregorius virtus boni opis ꝑseuerātia est. Patet in naturalibus qꝛ arbor pau latim augmentatur nec videtur eius aug mentum qn̄ actu fit etiā si semp aspiciat̄ Item in artificialibꝫ quia domus paulatī fit Primo ponit̄ fundamentum deinde fi unt parietes ⁊c̄. Idem etiam in spiritua libus paulatim homo augmentatur corā deo in gratia virtutibꝫ ⁊ meritis. Idō ne cessaria est perseuerantia .quia quamdiu viuimus est nobis necessaria aqua gratie dei de fonte excelso. ¶ Nota hic miracu lum de illo nobili milite normānico qui q̄mdiu fuit in peregrinacōne quolibet die de mane ⁊ sero orauit quousqꝫ venit ad castrum suum. In die em̄ qua debuit cas trꝫ suum intrare dimisit oracōnem ⁊ illa die castrum suum fuit conbustum. Ideo cristus oportet semper orare ⁊ non defice re Luce decimo octauo. Semper.i.omni die mane ⁊ sero. Ergo sine intermissiōe orate mane ⁊ sero.j.ad Thessal̄.v.

¶ Dn̄ica sexta post festum sancte trinitatis Sermo primus de enuangelio.

Veniens offeres munus tuum Mathei.v. Ser mo erit de sancto euuāgelio isti us dominice ⁊ habebimus multas bonas moralitates ⁊c̄. Salutet̄ virgo Maria

Dnica VI p⁹ trinitatis. Sermo. I.

Et resumit thema In sancto euuãgelio hodierno qd̄ totũ est doctrina ⁊ verbũ xp̄i docet nos tria que debemus hr̄e valde necessaria ad nostrã saluacõm. Primũ est ĩtencio celestialis. Scd̄m est dilectio vniuersalis. Terciũ est deuotio spũalis. Et nunq̄ sine hijs tribꝰ potuit aliq̄s intrare ꝑadisũ ⁊ de tercia ⁊ vltima loquit̄ thema veniens scꝫ ad deũ offeres munus tuum

Dico primo ꝙ xp̄s docet nos habere intencõnez celestẽ scꝫ ꝙ in omnibꝰ operibus nostris siue loquendo siue operando intentio sit celestis scꝫ ad deũ. ꝙ nõ fiant rõne ypocris vane gl̄e seu bonoꝝ tempalium acquisicõnis. Ratio nam in omnibꝰ operibꝰ principalitas stat moraliter in intentione agentis tã in bonis operibꝰ q̄ in malis Intm̄ ꝙ intentio hominis agentis dat actui spẽz naturam ⁊ nomen. Verbi gratia in bonis operibꝰ vt si iudex volens facere iusticiã in aliqua questione ⁊ ꝓpter hoc dat elemosinam pauperi ⁊ notario ⁊ sagioni vt sit sibi fauorabiles in dicta iusticia facienda. Talis act⁹ elemosine magis dicendus est actus iusticie q̄ miscd̄ie Idem in malis operibꝰ seu peccatis verbi gratia de aliquo qui vult ꝯmittere luxuriam cum aliqua. ꝫ illa nõ vult ꝯsentire nisi ꝑ pecunijs ratione cuius ille conmittit furtum vt possit dare mulieri illud furtũ potius debet dici luxuria q̄ furtum Itez per oppositum si aliq̄s peccat cum aliqua muliere vt postea ĩ nocte possit eam dep̄dare. Talis luxuria potius dicet̄ furtum q̄ luxuria. Patet regl̄a ꝙ in omnibꝰ prĩcipalitas stat moraliter in intencõne agẽtis. Hoc sciens xp̄s voluit ordinare nr̄az intencõm. Hoc oñ dit in p̄ma ꝑte enuãgelij dicẽs. Nisi habũdauerit iusticia vestra plusq̄ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ non intrabitis in regnum celoꝝ. Scribe ⁊ pharisei oĩa opera sua faciunt vt videant̄ ab hoĩbꝰ Mat⁹.xxiij. Dicat̄ q̄d est phariseus ⁊ scriba. Scriba dicebat̄ scꝫ a noticia scriptarum. Isti pharisei ⁊ scribẽ faciebãt multa bona opa ⁊ magnas elemosinas ieiunia orões ꝫ nõ habebãt intencõz celestez forma deficiebat eis. Dicat̄ quõ qñ volebant facere elemosinas p̄co cũ tuba ibat ante eos dicens. Si q̄s vult elemosinaz veniat ad domũ talis ⁊c̄. ⁊ totaliter fundabãt se in ista vana gl̄a auctoritas. Cũ facis elemosinã noli ante te tubã canere sicut ypocrite faciunt in sinagogis ⁊ vicijs vt honorificent̄ ab hoĩbꝰ. Ecce intentio. Amen dico vobis receperunt mercedez suam Mathei.vj. Ideo dicit xp̄s nisi iusticia vestra habũdet plus scꝫ ꝙ nisi sit celestis nõ intrabitis in regnum celoꝝ. Si dicatur ab aliquo simplici quõ in elemosina facienda habet̄ intencio celestis. Rñdeo ꝙ q̄tuor modis potest haberi scꝫ. Cogitando creacõnez. gub̄nacõz. redẽpcõm. ⁊ gl̄ificacõez. Primus modus fit qñ vid̄s pauꝑem cogita ꝙ de⁹ ita bene creauit illum sic̄ te. Illũ pauꝑem vt ꝑ paciaz acq̄rat ꝑadisũ ⁊ te diuitẽ vt per miscd̄iam salueris. Scd̄o cogitãdo gub̄nacõm cogitãdo quõ de⁹ gub̄nat totũ mundũ qui est pr̄ oĩm. Id̄o amore tanti pr̄is dabo isti elemosinã. Tercõ cogitãdo redẽpcionẽ quõ xp̄s aperuit bursam siue cophinũ sui corꝑis dãs nob̄ in el̄iaz totũ suũ sãguinem ꝑ caput manus pedes ⁊ latus. ⁊c̄ Ideo amore sui da el̄iaz. Quarto cogitãdo gl̄ificacõez qñ pauꝑ pulsat ad ianuam tuã petẽs el̄iam. tu debes cogitare sic aĩa mea veniet ad portã ꝑadisi pulsans. Mat.xxv. Dñe dñe aꝑi nobis ⁊ petens el̄iaz vt tũc de⁹ michi faciat el̄iaz nũc faciã el̄iaz huic pauꝑi. Aliq̄ istoꝝ modoꝝ in elemosinis fiendis intẽtio dꝫ ad deum ordinari ⁊ tũc erit celestis vnde dic̄ xp̄s. Nisi habundauerit iusticia ⁊c̄. Item ille scribe ⁊ pharisei habundabãt in orõnibꝰ orãtes cũ magna reuerentia ⁊ genibꝰ flexis opus bonũ erat sed intentio erat mala qꝛ vt viderent̄ ab hoĩbꝰ. Dicatur modus

quē seruabāt in suis orōnibꝫ Ibant eñ ad loca vbi gētes ꝯgregabant ⁊ ibi orabāt suspirando ꝑcuciendo pect⁹. vt viderētur ⁊ dicerent gentes. O q̄ꝫ deuoti sunt isti auctoritas Cum oratis nō eritis sic ypocrite qui amāt in synagogis ⁊ in angulis platearꝫ stantes orare vt videant ab hominibꝫ. Amen dico vobis receperūt mercedem suā Mat. vj. Ido in nr̄is orōibꝫ ordinem⁹ intencōez ad deū. Si dicatur quō ordinat. Respondeo dādo modum clericis ⁊ religiosis q̄z in septē horis canonicis q̄s tenet dicere obseruare debent. Alias deus recipiet sibi tēpus incōmissū. Nota debēt ordinare suā intencōnem ad deū cogitādo in qualibet hora canonica q̄re suit instituta. In matutinis qꝛ tali hora fuit captus. ⁊ sic de alijs horis sic ordinat intentio ad deum Scdo in laycis ordinat intentio isto modo anteqūꝫ orōnez suā incipiāt debent signare ostende eis Et post cogitando ꝙ videt xp̄m in cathedra ⁊ Incipiant pr̄ nr̄. Idē de aue maria. vnde dicit xp̄s nisi habundauerit iusticia vestra scz orando plus q̄ꝫ scribarꝫ ⁊ phariseorꝫ nō intrabitis in regnū celorꝫ ¶ Item scribe ⁊ pharisei habundabāt in ieiunijs. sed nō recta intencōne Cum ieiunatis nolite fieri sic ypocrite tristes Exterminant eñ facies suas vt appareant hoībꝫ ieiunantes. Amen dico vobis receperunt mercedem suā Si querat quō in ieiunijs est intencō ordināda ⁊ alijs abstinentijs. Nam oīs afflictio corp alijs includit in ieiunio quia affligendo se hō ieiunat a delectacōnibus Intentio ordinat sic cogitando ꝓpter peccata multa ⁊ magna que feci contra deū dando corpori ⁊ carni delectacōnes castigabo ieiunijs ⁊ alijs afflictionibꝫ carnem meam ne in inferno castigetur ⁊c̄. vt possim dicere xp̄o in die iudicij. Feci iudiciū ⁊ iusticiam nō tradas me calūpniantibꝫ p̄s. cxviij. Patet ergo quomodo intencō celestis ⁊c̄. Ideo dicit nisi habundauerit iusticia ⁊c̄. De hoc dabo vobis similitudinem pulchram naturalem. Dicunt naturales philosophi ꝙ aquila habet visuz acutissimum ⁊ fortem ita ꝙ ī meridie respicit sine tedio rotā solis Et masculus zelopitus de femella volens probare pullos an sint filij sui extrahit pullos de nido ⁊ si nō respiciunt solem interficit eos ⁊ ꝓicit. Si aūt respiciūt solem reponit ipsos intra nidum ⁊ pascit tanq̄ꝫ ꝓprios filios. Istam condicōnē habet cristus. Ipse eñ in omnibꝫ operibus que fecit in hoc mundo respexit solē scz omnia faciens ad gloriam patris. Ego gloriam meam nō quero sed glorifico patrem meum qui in celis est Iohannis octauo. In hoc cognoscit pullos suos scz xp̄ianos qñ exeunt de nido huius mundi scz ꝑ mortē quibꝫ dicit xp̄s. videamus quid fecisti vt debeas habere paradisū. Qui respondet dedi elemosinas oraui ieiunaui ⁊ sic de alijs. Ad quem cristus modo videam⁹ si respexisti retro scilicz illa faciens aliqua sinistra seu mundana intencōne Et si ita est ꝓicit eū in inferno. Si vero respicit recte scz omnia fecit bona ⁊ sancta intentione reponit ipsum in nido paradisi. Ideo dicit ipse xp̄s quasi tangendo qd̄ est predictum Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam. totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen qd̄ in te est tenebre sunt ipse tenebre quante erunt. Saluator noster Ihesus cristus dicit notanter simplex ⁊ nō triplex ¶ Nota oculus dicit glosa id est intentio totum corpus tuum lucidum erit Glosa id est congeriuz operum lucidum erit Mathei. vj. ¶ Dico secundo ꝙ ostendit nobis dilecōnem vniuersalem scz ꝙ homo amet deum super omnia ⁊ proximum non solum opere sed ore ⁊ corde. Hoc ostendit cum dicit. Audistis quia dictum est antiquis: nō occides. Qui autem occiderit re⁹ erit iudicio. Ego autem dico vobis qꝛ oñis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio.

2m pñle

Qui autem dixerit fratri suo Racha reꝰ erit consilio. Qui aūt dixerit fatue reus erit gehenne ignis. Nota racha nichil signat ꝫ est interiectio ebrayca ⁊ sonat derisionem. Sicut nos dicimus deridēdo aliquē ꝛc. In isto textu xp̄s ostendit nobis dilectionem vniuersalem in ope nō dāpnificando ꝓximum in persona nec in bōis. De hoc dicit scriptura. Filioli mei nō diligamus verbo neq; lingua sp̄. tm̄ ꝫ opere ⁊ veritate. j. Johis. iij. Secundo debēmus eum diligere in corde. Ideo dicit ne irascamur cum proximo q̄ q̄ndiu homo portat irā odium rancorem in corde contra proximum est in peccato Auctoritas Omnis qui odit fratrem suum homicida est scz suiipsius. j. Johis. iij. ⁊ nisi remittat de corde dāpnabitur Auctoritas. Pater meus celestis tradet vos tortoribus nisi remiseritis vnusquisq; de corde suo fratribꝰ suis Mathei. xviij. ¶ Tercio est etiam diligendus ore nō iudicando nec diffamando proximum nec ipsum vituperāndo. Dicendo stulte vel despiciendo dicendo racha. Dicatur contra illos qui in consiliis despiciunt voces aliorum dicendo ue ⁊c̄. Item dicatur contra mulieres. dicentes confessori. Ego parcaz sed nō loquor cum ea. Nam dixit michi ꝙ essez rixosa mulier oportet loqui ⁊ remittere. Exemplum habemus ī virgine maria q̄ maximā iniusticiā recepit ab inimicis xp̄i de morte filij sui tm̄ loquebat eis dicendo. Amici. Quare ergo vos nō remittitis. Videtur ꝙ nisi remiseritis ꝙ nō vultis lucrari coronam ꝑadisi ⁊ q̄nto iniuria est maior q̄ remittitur tanto meritum est maius. Ideo remittatis virtus arboris est ī fundamento scz radicibꝰ. ⁊ si arbor sit viua in frondibꝰ apparet ī fructibꝰ Sic vos si habetis fundamentū seu radicem dilectionis ostendite in frondibꝰ scz in bonis locucōnibꝰ ⁊ in fructibꝰ. i. operibꝰ vtilibꝰ.

3m pn̄le

¶ Dico tercio ꝙ ostendit nobis deuocōnem spūalem scz vt in nostro spū simus deuoti erga deum. Hoc ostendit cum dicitur. Si offers munus tuū ad altare ⁊ ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersus te relinq̄ ibi munus tuū ante altare ⁊ vade prius reconsiliari fratri tuo ⁊ tunc veniens offeres munus tuum. Est hic questio cur in predictis v̄bis dicit xp̄s dare ꝙ si aliquis offendit deum ⁊ ꝓximum ꝙ prius reconsiliet ꝓximo q̄ deo. Hoc est valde mirabile. Nam si aliq̄s offendit regē ⁊ rusticū ⁊ a sapiente quereret cui prius deberet recōsiliari diceret sibi ꝙ regi xp̄s dicit oppositū. Vade pri⁹ reconsiliari fratri tuo. Responsio ad questionem ꝙ hoc est rationabile. Nā in qualibet materia disposicio p̄cedit formā prīcipalem vt patet in ligno ꝯburendo oportet ꝙ prius siccet ⁊ calefiat anteq̄ ignis introducat formam. Idez de anima que est forma substantialis hominis si habet ī formare corpus vel debeat oportet ꝙ primo menbra vniant nō ꝓpter maiorē dignitatem menbroꝝ corporis ꝫ ꝓpter necessitatem disposicōnis p̄uie. Ita in anima forma principalis ipsius est deuotio spiritualis disposicio precedēs istā formam ē recōsiliacio seu ꝯcordia menbroꝝ. i. ꝓximoꝝ. Ideo oportet si forma deuocionis debet in anima introduci ꝙ precedat disposicio reconsiliacōnis. hoc sciēs xp̄s dixit vade prius ⁊c̄. Nō prius fit hoc vt deus velit dare maiorez honorē homini q̄ sibi Sz denotando ꝙ nemo potest pacificari seu cum deo reconsiliari nisi pri⁹ fuerit reconsiliatus ꝓximo. Et si oportunitatem nō habet ꝙ sit intentio bona ⁊ ꝓpositum firmū faciendi cum optunitas fuerit. Alias nō poteris intrare ꝑadisū donec remiseris. Dicat exemplū de illo fratre valeñ qui mortuus habuit redire q̄ rediit petēs veniam ⁊ recōsiliādo se cū viuo vt posset ītrare ꝑadis. Patet ergo quare dicit vade prius ⁊c̄. Et ꝯcordat auctoritas cristi

dicentis. Reddite q̃ sunt cesaris cesari. et que sunt dei deo. Math̃. xxij. vbi prio poit cesarē q̃ deus. Nō ex maiori dignitate. sed qz primo, prio fienda est recōsiliacō. Sicut dico hoc de vna psona. Ita dico de vna villa seu coitate. ⁊ prius debet dispoi p bonā ordinacōes cōtra peccata notoria. Dicātur illa que currūt ⁊ postea deus inhabitabit p grām.

Dnica sexta Sermo secūdus.

Frater tuus

habet aliq̃d aduersus te Habet̃ verbū istud textualr. mathi. v. capl'o. ⁊ recitatiue i euāgelio currētis dnice. In pnti sermōe cogitaui dare vobis cognicōnes de aliq̃bus magnis pctis que fiūt contra deū vt corrigātur. Sed ꝑmo salutet̃ virgo Maria. Pro breui declaracōne hui⁹ verbi ⁊ introducōe materie Sciendū q̃ dnus Ihesus xp̄us saluator ⁊ redēptor noster. p multas ⁊ diuersas excellēcias quas habz diuersis noibus noiatur in sacra scriptura. Si enī volum⁹ ip̄m cōsiderare sm suā eternā diuinitatē in qua cū patre ⁊ spū scō omnis creaturas de nihilo creauit. Sic dicit̃ deus creator ⁊ ita noiatur a populo xp̄iano. Creator oim rex deus q̃ me de limo terre formasti. Si aūt ꝓsideret̃ sm suā infinitā maiestatē ⁊ dnationes. cui omnis creature mūdi subiciūtur. qz sicē omnes de regno subiciūtur regi. ita omēs creature mūdi subiciūtur xp̄o. sm hoc nominat̃ rex ⁊ impator. Dne rex omnis in ditione tua cūcta sunt posita ⁊ non est q̃ possit resistere volūtati tue. Hester. xiij. Si vo sm suā ꝓuidenciaz q̃ ꝓuidet bestiis terre. piscib̃ maris. aubs celi. ⁊ angelis. sic noiatur pat̃. qz sicut pater faciliaas ꝓuidet ꝛc. ita xp̄s ⁊ noiatur ab Isa. Tu enī pater nr̄ ⁊ abrahā nesciūt nos. et israhel ignorauit nos. Isa. lxiij. Si ātē cōsideret̃ sm aliā excellenciā ⁊ ꝓprietatē scz sm suā infinitā caritatē ⁊ amorē. qz voluit suspēdi in cruce ne sibi credentes ⁊ obediētes suspēderet̃ in furca inferni. sm hoc dr redemptor. Tu dne pater noster ⁊ redēptor noster a seculo nomē tuū. Isa. lxiij. Si autē ꝓsideret̃ sm suaz copiosā largitatē qz non solū sibi credentes ⁊ obediētes iustificat eis pctā remittendo. ymmo eciā ⁊ scīficat. hic grām ⁊ in futuro glaz largiēdo. sm hoc dicit̃ ab Isaya saluator. Vere tu es deus absconditus deus israhel saluator. Isa. xlv. Nota abscōditus qz vt aia in corpe abscondit̃. Ita deitas i huānitate xp̄i erat abscōdita. Si vo sm suā ꝓfundissimaz humilitatē ꝓsideret̃. qz voluit induere saccū nostre carnis ad adiuuāduz nos ⁊ seruiendū nob̃. sm hoc noiatur frater nr̄ Caro eī ⁊ frater nr̄ est. Geñ. xxxvij. Et sic vocat̃ in thēate a beato Mathēo diligēs vbuz ꝑ populo xp̄iano ⁊ coī vel alicui psone in priculari dicēs. Frater tu⁹ scz Ihesus xp̄s hz aliquid aduersuz te. scz indignacōes ex pctis que cōtra cū fecisti. Ptz thema. Iuxta intellcū quem volo ptractare mō licet multa ⁊ grauia sint pctā in populo xp̄iano. ex q̃bus xp̄s frater noster indignat̃. tū in p̄senti soluz loquar de tribus peccatis scz.

Primū est spūalis indeuocō.
Scōm intellcūalis presumpcō
Terciuz carnalis corrupcō.

Ecce tria pctā ꝓter que dicit thēa. Frater tuus habz aliq̃d aduersuz te. Dico prio q̃ primū pctm̄ de quo nunc intēdo loqui est spūalis indeuocō. Antiq̃tus āt plus xp̄ianus habebat magnā deuocōes ad deū. scdo ad ecciaz. tercō ad, primū ex feruore caritatis Antiq̃t⁹ ei erant ita deuoti erga deū q̃ q̃ surgebant de mane postēz erāt induti anteqũ ponerēt se in negocīis orabāt cuz magna deuo-

cōe et reuerēcia. Vir ī vno angulo. ⁊ vxor in alio. ⁊ filij in alijs. Idē in sero. Et mō qualit̄ orant vestiendo vos ⁊ cingēdo nodando. nesciūt enī flectere genua. Sz si habēt loqui regi vel p̄lato cuz magna reuerēcia loquūtur. ⁊ cū deo nihil reuerencie impēdunt. Itē quolibz die ī aurora audiebāt vnā missaz deuote ⁊ cū silencō. ⁊ deus erat cū eis in omib̄ negocijs. Mō nec in dnica volūt audire nec timēt p̄cepta penalia eccie. vl' veniūt tarde. non ieiuni. ⁊ qñ sunt in missa nō faciunt nisi loqui de reb̄ inutilibus ⁊c̄ vel respiciūt mulieres. Itē confitebātur ⁊ cōmunicabāt omī die dnica bini vel bini ꝓcessionalit̄ veniebāt ad coīcanduz ⁊ post ea dabāt sibi pacē. Mō autē nec semel in āno nō confitētur in q̄dragesiā. hōnulli nec cōfitent̄ in paschate cuz tñ sint precepta penalia. Jam verz est illud dauid. Oēm escā abhoīata est aīa eoꝝ ⁊ appropinq̄uerūt vsqz ad portas mortis. p̄s. c. viij. Antiq̄tus xp̄iani erāt deuoti nō solū ad xp̄m regē ꝫ ad reginā eccīam de q̄ xp̄s generat filios. qꝛ si aliq̄d esset necessariū eccie. erat pia ꝯtencō inter clericos et laycos qꝛ quilibet volebat illud facere. Modo autē totuz oppositū est. Jā nō ē deuocō in mūdo. Antiq̄tus si eccīa precepit aliq̄d ore p̄latoꝝ. quo ip̄a loquit̄ excoīcando omes timebāt ⁊c̄. Mō aūt iā non timent snīas excoīcacōnis. ymmo dicūt ego nō comedo min⁹. vel ita bene sapit mihi prādiuz qñ suz excoīcatus sic̄ ante. Itē antiq̄tus qñ intrabāt eccīam. cū timore intrabāt. Mō autē tripudiāt in eccīa ⁊ ibi tractātur mr̄imonia ⁊ alia negocia. Dicebat dauid qñ intrabat domū dei. Ego autez in multitudine mīe tue introibo in domū tuā ⁊ adorabo ad templū scm̄ tuuz in timore tuo. p̄s. v. Tercō erga ꝓximū. Antiquitus si ī aliq̄ villa vel ciuitate aliq̄ actōne sinistra miles vel ciuis mercator veniebat. amici omnes de illo statu subueniebāt ei ⁊ subleuabāt euz. q̄libet dabat tm̄ vel tātuz. Ecce deuocō. Mō autez si vnus alteri posset eruere oculos faceret. hō est deuocio. Itē si aliquis homo erat captus vel captiuus dicebat aliq̄s vxori vbi est vir vester/ diu est ꝙ nō vidi euz. ⁊ vxor dñe captus est. vel captiu⁹ ex debitis. liberabat eū soluens ꝓ eo secrete. Mō xp̄iani renegāt nomē dei in barbaria ⁊c̄. Idez qñ videbāt aliquē iuuenē vel puellā pauꝑculā statiz vocabāt parētes dicēdo q̄re non datis sibi virū. Rñdebant dñe mlti vellent eā qꝛ bona iuuenis est ꝫ nō habet dotez. Secrete dabant sibi ⁊c̄. Mō autez si diues videt viduā vel puellam pauperē statim nititur eā seducere cum vna mala ruffiana ⁊c̄ Itez de mercatoribus emēdo ⁊ vendēdo cauebāt a mēdacijs decepcōib̄. Mō si illud qd̄ valet tres florenos. p̄t habere ꝓ. xij. denarijs. nullā sibi format cōscientiā. Itē vicin⁹ remittebat emptorē vicino dicens. ego rem illā vendidi hodie ⁊ ille habet ita bonas res vt ego. ad illū accede. Sed mō non est nisi inuidia ⁊ malicia int̄ eos de eodez officō. Itez antiq̄tus nō tenebat̄ curia iudicial' nisi semel ī mense. ⁊ porte curie erant plene telis araneaꝝ. Sz mō est tanta malicia ꝙ nō sufficiūt curie nec audiencia regis nec aduocati. nec ꝓcuratores ⁊c̄. Aīalia bruta sciūt viuere ī nemorib̄ in pace sine cōtradictōibus ⁊ homines nō. Finaliter iā ꝯpletū est v̄bum xp̄i dicentis. Qm̄ habūdabit iniq̄tas. refrigescit caritas multoꝝ. tunc venit ꝯsuātio. Math. xxiiij. Ecce primū pctm̄ de quo frater nr̄ xp̄s indignat̄ ⁊ ꝯqueritur dicēs. Habeo aduersuz te pauca scz numero. ꝫ magna sūt grauitate. qꝛ caritatē tuā primā. i. antiquā scz feruorez ⁊ deuocōez sp̄ūs quas hēbas in p̄ncipio xp̄i anitat̄ reliq̄sti. Quid g̊ sit fiendū. Memor esto vñ excederis scz de q̄ gradu de

uocōis ⁊ age pnīaz ⁊ pr̄ia opera fac. apo cal. ij. ¶ Nota prima opera fac scz erga deū. ecciaz ⁊ ꝓximū al's minat̄ deus di. Sinautē venio tibi ⁊ mouebo tibi cāde labr̄ tuū. i. statū in quo stas de loco tuo nisi pnīaz egeris. Ibidez. ¶ Secūdū pec catuz qd̄ est in mūdo ꝯ quod xp̄s frater noster indignat̄ est intellectualis p̄sum pcō. hoīes p̄sumentes de ꝓprio intellctu circa fidez. dicendo quō vnus deꝰ ē tres ꝑsone. de incarnacōne v̄bi. de sacramen to altaris. Itez ꝯ diuinas ordinacōnes Deus eī ordīauit ꝙ spūalit̄ spūalia tra ctent̄ dicens. Gratis accepistis g̃tis da te. Math. x. ß presumpcō intellcūs to tuz corrūpit qr iaz sacramēta vēduntur totū reducit̄ ad symoniā. Si vultis coī care d̄r tantuz debetis offerre nō dicitur tm̄ dabitis qr nimis esset discooꝑtum. Idez si vultis ꝯfiteri. ¶ Nota h̄ de illo paupere hoīe qui nō inuenit ꝯfessorez q̄ usqz portauit florenū in manu. Item si dāt extremā vnctōez petunt lintheamīa et vnde hoc. Idez de sepulturis d̄r quā crucez vultis maiorez tm̄ habetis dare. etc̄. Ecce presumpcō intellectꝰ quō cor rūpit illa q̄ deus gratis p̄cepit dare ⁊c̄. Itez de missis sancti amatoris que de se sunt bone qr non sunt alie misse nisi q̄ ꝑ ecciaz sunt ordīate. tm̄ presumpcō intel lectus destruit ⁊ corrūpit totū ⁊ dam nat sacerdotē ⁊ qui eas facit celebrare. ꝓpter tres defectus ⁊ errores q̄ fiunt ibi ex p̄sumpcōe intellectꝰ. ¶ Prīo qr di cūt ꝙ ille misse debent celebrari sine int̄ uallo in illis. xxx. diebꝰ. exquo seq̄tur ꝙ sacerdos eciā male paratꝰ celebrat. vbi inuenies tu sacerdotē sꝑ paratū ⁊c̄. ⁊ sic sibi occasionē prestare videt̄ vt indispo situs exn̄s celebret. ¶ Scd̄us defectus est ꝙ oportz dimittere missaz ꝑ ecciam iā ordinatā q̄libet die ita poterit euenire ꝙ in die natiuitatis vel resurrectnōis sa cerdos habebit celebrare Requiē. Ter cius qr sacerdos eo ꝙ. xxx. diebꝰ ꝯtinuis habet celebrare petit plus ⁊c̄. ¶ Quar tus error siue defectus qr dicūt ꝙ sacer dos in illis. xxx. diebꝰ nō debet exire eccle siā exquo sequūtur multa mala ⁊ qr nō est spūalis tenet ibi ludū ⁊c̄. ¶ Quītus qr cuz dicit̄ missa de trinitate dicit sacer dos faciatis ꝙ sicut ego dico ore vos re pn̄tetis in facto ⁊ offeratis tres cande las cuz tribꝰ denarijs in qualibz. Idē de septē gaudijs v̄ginis Marie. Idez de septē donis spūs sancti. Idē de. xij. apo stolis. ¶ Sextus error siue defectus est qr dicūt ꝙ ille misse extrahūt vnā aīaz de purgatorio scz illā quaz homo vult. hoc est falsuz. licet enī. xxx. misse scī ama toris extraherēt aīam matris sancti ama toris de purgatorio. nō seq̄tur ꝓpter hoc ꝙ extraherēt aīaz matris tue vel pr̄is tui qui forte fuit vsurarius vel hoīcida. quia iste sacerdos nō est ita scūs sicut sanctꝰ amator nec q̄litas pctī est eadez cū pec catis mr̄is scī amatoris ¶ Nota hic de il lo rustico q̄ credēs ꝙ medicina q̄ cura uit eū de malo tibie curasset eciā de om nibꝰ malis ⁊ fecit se medicū ⁊c̄. Medi cina sua erat cepa rubea ⁊c̄. Nō debet fi eri pactū in missis. Sed eligatis vnum bonū sacerdotē. cui si parū datis nō dz dicere paruz datis mihi. Si multū non debet dicere nimis datis qr valet plꝰ. ß si parū datis parū habebitl. Si multuz plus. Si q̄ratis a me de bona rōne q̄ꝫtū debetis dare sacerdoti. Dico ꝙ exq̄ sac dos dat vob̄ totū officiū vnius diei ꝙ detis sibi ꝓuisionez diei ꝯpetētez. Ita ista mala p̄sumpcō intellectus vadit et cessabit ne dicat̄ cuz iuda. q̄d vultis mi hi dare ⁊ ego vob̄ euz tradā. ¶ Secū da presumpcō intellectꝰ est circa iudici um hoīm qn̄ ꝑ ꝓpriuz intellectū iudicāt illd̄ qd̄ nesciūt. Vel id quod potest ī bo nū interp̄tari ⁊ ip̄i interp̄tant̄ in maluz De q̄ multū indignat̄ xp̄s frater noster.

¶ Nota de illo scō heremita q̄ iudicauit comedentez demane in die ieiunij quez angelus voluit ꝑcutere cū ense. Itez de illo scō homine q̄ iudicauit aliū sanctum hoīem q̄ intrauit lupanar ꝛc̄. Jō auisetl vos ne iudicetis facta vel dicta alioꝝ q̄ pñt bono animo fieri. Jō apl's. Nolite ante tp̄s iudicare q̄adusq̄ veniat dñs q̄ et illuīabit abscōdita tenebraꝝ ꝛ manifestabit ꝯsilia cordiuz. pr̄ia ad Coꝝ. iiij

¶ Tercia p̄sumpcō intellectus est mulieruz. Nunq̄t eēt magna p̄sumpcō mea si ego q̄ nescio depingere vellez corrigete ꝛ emendare ymaginez ab optimo pictore depictā. Talis est p̄sumpcō illaꝝ mulieꝝ que pingūt se. Deus optimus mgr̄ ꝛ pictor depinxit eas ad ymaginē et silitudinē suā. Et ipē dicunt. Istd vn gentū valet ad supalia ꝯponēda. Dicit alia. Ego suz pallida ego faciā me rubeam. Idē de capillis. de manicis. de caudis. retro autem incedūt sicut vulpes. Jō apocal'. xviij. Ve ve ciuitas illa babilon. ciuitas fortis. qm̄ in vna hora venit iudiciuz eius inq̄t Johes. Ecce q̄re dic̄ thxā. Frater tuus hz aliq̄d aduersuz te. Habeo aduersū te pauca q̄ habes illic tenēs doctrinā balaā. q̄ docuit balach mittere scandalū corā filijs israhel. Pniaz age si q̄ minus veniaz tibi cito pugnabo cū illis ī gladio oris mei. Apoc̄. ij. Mittit̄ scandaluz vēdendo sacram̄ta. missas sancti amatoris. ꝛ faciendo iudicia temeraria. gladius oris dei erit sn̄ia iudicial'. Discedite a me maledicti ꝛc̄. Mat. xxv

¶ Terciuz peccatū est vl'is corrupcō. Nota tres corrupcōes que corrunpunt totū munduz ¶ Prima enī est blasphemiaruz ꝯ deū. blasphemia est magnum pctm̄. ¶ Nota hystoriā de sennacherich rege q̄ venit cōtra Jherl'm. de isto peccato ꝯquerit̄ deus dicēs. Dnātores ppl'i mei ꝛc̄. ¶ Secūda corrupcō est de lusoribꝫ taxilloꝝ. qꝛ vltra blasphemiā que ibi fit ē ꝛ ibi rapina qꝛ nihil p̄t ibi lucrari corrūpit̄ ille q̄ incipit prio. Scdo illi q̄ ꝯsentiūt. Tercō illi q̄ respiciūt. Quarto qui ponūt taxillos. Quinto q̄ ꝯcedūt pecuniā. Sexto q̄ cōcedūt domuz. Septimo dnī ꝛ rectores hoc sustinentes. ¶ Tercia corrupcō est de luxuria q̄ intm̄ inualuit ꝙ plāctus dauid implet̄. Corrupti sunt ꝛ abhoīabiles facti sunt iniq̄tatibus suis non qui faciat nō est, vsq̄ ad vnū scz de adultis. p̄s. lij. Dicat̄ ꝯ meretrices de hospicijs ꝛ de secretis q̄ sunt in laqueū ꝛ nō in remediuz. De isto peccato cōquerit̄ deus dicēs. habeo aduersuz te ꝛc̄. ¶ Nota cū dicit pauca cū tot sint corrupcōes qꝛ ꝑmittis mulierē iozabel que se dicit ꝓphanare. docere ꝛ seducere seruos meos fornicari vt hēt̄ Apoca. ij. Nota yosabel. i. fimus. Ecce fetorez de luxuria. Deo grās.

De eadez dnica sexta Sermo tercius de epistola.

Vltra nō seruiamus pctō. ad Ro. vi. Materia nostri sermoīs erit quō poterimus exire seruitutē pctī. Sed primo salutet̄ vgo Maria. ꝛ resumat̄ thema. De ista materia ꝓ nunc volo declarare vobis tres cōclusiones.

¶ Pr̄ia conclusio est ista ꝙ status pctī mortalis est captiuitas ꝛ ꝑuit⁹ veracit̄.

¶ Scda ꝯclusio ꝙ ista captiuitas seu seruitus est multū ꝑiculosa generalit̄.

¶ Tercia cōclusio est ꝙ de ista captiuitate seu seruitute debem⁹ nos redimere celeriter. Jō dicit thxā. Vltra nō seruiamus pctō. ¶ Dico prio ꝙ status ꝛc̄. ita ꝙ q̄ꝫdiu homo stat in pctō mortali non credatis ꝙ sit liber ꝫ captiuus ꝛ ꝑuus veraciter. An̄ pctm̄ est liber qꝛ nec ꝑ oēs demoēs inferni posset cogi ad peccandū. ꝫ postq̄ꝫ cecidit ī pctō mortali factus ē captiuus ꝛ ligat⁹ iā non hz pristinā liber-

tatē Jō apl'us talibꝫ captiuis dicit. Re
sipiscāt.i.se soluēt libenter a dyaboli la-
queis a quo captiui tenētur ad ip̄ius vo
luntatē. scd̄a ad Thymo.ij. Patz g̊ ꝙ
status pctī mortalis ē captiuitas veraci
ter. Sz est hic argumētuz in oppositu3.
diceret aliq̄s Nunq̄t homo exñs in pctō
mortali hz liberꝫ arbitriū certū est ꝙ sic.
qꝛ eēnciale est aīe g̊ quō est captiuꝰ.
Rñsio est ista ⁊ est sācti Tho. qui dicit
ꝙ si volumꝰ loq̄ de libero arbitrio q̄tū
ad electōez volūtatis vel clarius q̄tuz
ad desideria volūtatis pctōꝛ habet liberꝫ
arbitriū. Sed si volumꝰ loq̄ q̄tū ad ex
ecucōnes ligatus ē et captiuus. vbi grā.
Peccatoꝛ p̄t ex libero arbitrio eligere si
ue desiderare ꝙ sit ita deuotus vt talis l'
ꝙ oret vel ꝙ cōfiteat ⁊ sic de alijs. Sed
q̄tuz ad execucōez p̄dictoꝝ ligatꝰ est ⁊
infirmus nec posset talia delcābilit exer-
cere. De oībꝫ istis auc̄tas. Coꝛ homīs
disponit viā suā. ecce desideria bona. sed
dnī est dirigere gressus eius q̄tuz ad ex
ecutōez. ꝓuerb.xvi. Itē alia auc̄tas Je
remie.x. Scio dñe qꝛ non est hoīs via
eius.i.execucō. nec viri est vt ābulet ⁊ di
rigat vias suas. ꝫ sicut hō captꝰ ī carce-
re ⁊ ligatus p̄t desiderare di. O si essez
liber audirē missaz. ꝑmones. orōes ⁊c̄.
Desiderare p̄t ꝫ cathene ip̄m retinēt ne
talia desideria veniāt ad execucōez. ita ē
de illis q̄ sunt in pctō mortali desiderāt.
ꝫ exeq̄ nō pñt ⁊c̄. Si q̄rat quō homo ca
dit in ista ꝑuitute seu captiuitate. Solu
cō hoc oñdit beatus apl's di. A q̄ enī q̄s
supatus est hꝰ ⁊ seruus ē.ij.pe.ij. Sicut
qñ duo milites in cāpo clauso intrāt du
ellū oz ꝙ aliq̄s prīceps vel dñs teneat
cāpuz secuꝝ ne ab aliq̄ ꝑte fiat violētia.
et amici duellātiuz exspectāt ⁊ qñ vnus
ē victus di. Ego me reddo. amici illius
tristes fugiūt. ⁊ amici victoris letant in
cāticis ⁊ tubis ⁊c̄. ⁊ victus efficit capti
us victoris. Jō dicit apl's. A q̄ ei q̄s su
peratus ē scz in duello hꝰ ꝑuus ē. Idē
de nob̄ debetis cogitare ꝙ iste mūdus sit
vnus cāpus paratus ad duellandū de q̄
nō possumꝰ nisi ꝑ mortē exire. Jō Job.
vij. Milicia ē vita hoīs sup terrā ⁊ sic
dies mercenarij dies eꝰ. Mercenariꝰ si
bene opat meret mercedē. al's nō. Idez
de nob̄ si bene ⁊ ardēter militamꝰ mere-
mur coronā. Non enī coronabit nisi qui
legitime certauerit.ij.ad Thimo.ij. Ali
ter puniemur ī inferno Rex q̄ tz cāpum
secuꝝ est deus habitās ī curia eternitatis.
nullus dyabolꝰ p̄t facere vim cuicunq̄
nostꝝ. dū fit istud duellū parētes nostri
scz prīarche ꝓphete. apl'i martires ⁊c̄. ⁊ a
mici nostri scz angeli archāgeli stāt aspi-
ciētes. q̄libet eoꝝ respicit ꝑ suā fenestrā
.i.sciam. tres ꝑsone diuine q̄ ꝑ eandem
fenestrā.i.vnā sciaz vident. Ex alia ꝑte
stāt demones exspectātes duelluz. ⁊ dy
abolus debellādo prīo ꝑcutit cū gladio
qñ temptat de auaricia di. Si faceres ꝫ
etc̄. posses lucrari tm̄ ⁊c̄. ꝫ homo resistit
sibi dicendo. modicū lucrat q̄ ꝑdit aīaz.
etc̄. Secūdo ꝑcutit cū ense vanitatis di
cēs. Nunq̄t portasti tu tm̄ viro tuo dotē
sicut illa illo. ⁊ illa iā fuit bis induta a vi
ro suo ⁊c̄. resistit dicēdo Ego suz bene in
duta. ego nolo esse nec debeo esse vana.
et curiosa. Naz beatissima vgo Maria
simpl'r ibat induta ⁊c̄. Itez qñ temptat
de vexillis. cortinis. scutiferis ⁊c̄. resistit
dicēdo totū hoc ē vanitas. Itez ꝑcutit
cū diga subito scz qñ temptat de luxuria
dicēdo si posses loq̄ cuz tali muliere ⁊c̄
resistit dicēdo. O miser ꝓ tā breui sola
cō tantā penā oporteret me sp̄ pati in in-
ferno ⁊c̄. Isto mō resistit dyabolo per
huīlitatē ꝯ supbiā. ꝑ liberalitatē ꝯ auari
ciā. ꝑ castitatē ꝯtra luxuriā. Tūc dyabo
lus est victus. Et ꝑ parentes ⁊ amicos
nrōs fit magna leticia in celo. Auc̄tas.
Gaudiū est angelis dei sup vno pctōre
pnīaz agēte. Ln.xv. Tūc demoēs victi

tristes recedūt. Hoc petebat dauid di. Fac mecū signū scz victorie in bonū vt videāt q̄ oderūt me ⁊ ꝯfundātur qm̄ tu dn̄e adiuuisti me ⁊ ꝯsolat⁹ es me. Tūc dyabolus victus ē captiuus illi⁹ qz tm̄ timet eū ꝙ decetero nō venit ad eū tēptando. Sed si forte homo vincit̄ a dyabolo qn̄ temptat̄ sibi ꝯsentiendo. hō est victus ⁊ stati parētes ⁊ amici nostri faciūt magnū planctū iusticie. tn̄ nō credatis ꝙ in celo sit tristicia. seu dolor. seu ꝙ fleāt. Dicit auc̄tas. Ecce vidētes clamabūt foris angeli pacis amare flebūt. Isa. xxxiij. Angeli pacis nō loquit̄ de malis angelis qz illi dicūtur angeli guerre. ¶ Nota amare flebūt. Et nunq̄t in paradiso p̄t esse flet⁹ seu tristicia. Dicūt h̄ glose ⁊ doctores. ꝙ illa detestacō dicit̄ fletus. O si a nobis posset videri qn̄ aīa victi tenet̄ ligata a demonib⁹ ꝫ caro impedit ne hoc videat̄. tūc demones faciūt magnū festuz. Auc̄tas. Si p̄stes anime tue ꝯcupiscēcias e⁹ faciet te in gaudium inimicis tuis. Eccī. xviij. Ptz pr̄ia ꝯclusio ꝙ status pcti est captiuitas seu seruitus vcrac̄t. Auc̄tas. Peccamus in conspcū tuo ⁊ idcirco tradidisti nos ī man⁹ inimicoꝝ nr̄oꝝ Iustus es dn̄e ⁊ nec non eis sufficit qz durissima nos opprimunt seruitute. Hester. xix. Ecce hic formalit̄ cōclusio ī ista auc̄te. ¶ Dico scd̄o ꝙ ista captiuitas est multū ꝑiculosa generalit̄ tā diuitib⁹ q̄ꝫ pauꝑibus. taz homib⁹ q̄ꝫ mulierib⁹. iuuenibus ⁊ senib⁹. clericis et religiosis. Hoc p̄t declarari ꝑ quandaz silitudinē datā a sancto barlam dicēs ꝙ erat quidā homo ambulās ꝑ altissimaz montaneā ꝑ viā strictissimā. ⁊ impegit et cecidit. ⁊ tn̄ deus fecit sibi grāz ꝙ arripuit vnū ramū ⁊ ibi tenuit se ⁊ respiciens altū nō poterat ascendē ꝑ se sine adiutorio. Respiciēs deorsuz erat ꝓfunditas vsq̄ ad abissuz. Dū sic staret venit vna rata alba rodēs arborez siue radicē rami nec poterat illā repellere deinde p⁹ illā vcit alia rata nigra illo dicēte. O miser ⁊c̄. Cogitate in q̄ꝫta miseria ⁊ ꝑiculo erat ille pauꝑ homo. In tali ꝑiculo ē q̄libet exn̄s in pctō mortali. Persona eī exn̄s in grā dei ambulat ꝑ mōtaneā altissimā ⁊ ꝑ viā strictaz pn̄ie. qz arta est via q̄ ducit ad vitā. math. vij. Qui tenet bonā vitā restringit a se nimio cibo. potu ⁊c̄. vn̄ scribit̄. Delcāberis suꝑ dn̄o et sustolā te suꝑ altitudinē terre. Isa. lviij. Et talis delectacō est signū ꝙ est in g̃cia dei. qn̄ delectabit̄ facit opa dei. seu opera pn̄ialia. orōes. ⁊ ꝯtēplacōes. ⁊ pn̄t dicere tales eū apl'o. Nr̄a ꝯuersacō in celis est. ad philippen. iij. Si dicatur quō p̄t fieri Cātat eccīa. Qm̄ in hac peregrinacōe solo corpore ꝯstitutus cogitacōne et auiditate in illa eterna patria ꝯuersat⁹ est. Ecce quō ambulat̄ alte ⁊ ꝑ strictaz viā scz pn̄ie. Sed impingit hō aliquotiens qn̄ scz persona deuota recreari vult cū aliqua creatura in q̄ ponit suuz amorē quez ad deuz debet habere. Quot deuoti religiosi ⁊ clerici ⁊ heremite ābulāt in altū ⁊c̄. ꝫ impingūt in aliqua familiaritate. Incipiūt a credo ī deū. ⁊ post modicuz veniūt ad carnis temptacōez ⁊c̄. Idez dicatur de multis mulierib⁹ monialib⁹ viduis ⁊ maritatis bona intencōe. et sancta recipiūt aliq̄ꝫ bonā familiaritatem alicuius deuoti religiosi seu clerici q̄ aliquociēs malo fine termīatur. Iō cū nulla creatura recipere debetis nimiā familiaritatē nec loqui nec in cōfessione p̄scise nec visitare debetis frequēter. alias poterim⁹ dicere fortis scz deuotus impegit in fortez ⁊ ambo ꝑiter ꝯciderūt. Iere. xlvi. Iō dicit apl's. j. ad coꝝ. x. q̄ se existimat stare ⁊c̄. Iō Iero. di. Mulierē quā bn̄ ꝯuersantē nouerl mēte dilige. n̄ corꝑali frequētacōe. postq̄ꝫ vo ꝑsona cecidit apprehendit ramū flexibilez scz vite corꝑalis. qz ꝑdita ꝑ pctm̄ vita spūali

nõ restat nisi vita corpal' Jõ cãtat eccia Media vita in morte ꝛc̃. Nota media vita Vita ꝯpleta est spũalis ꝛ corporalis. sed vita spũali ꝑdita solum remanet corꝑalis vita. debilis ꝛ flexibilis. Que est vita nr̃a vapor ad modicũ ꝑens Jacobi. iiij. Et due mures alba scꝫ dies ꝛ nigra scꝫ nox ꝯtinue rodũt vitã vestraꝫ licꝫ debilis sit. Deorsũ respicit̃ infernus. Videtur ergo nobis ꝑuum ꝑiculũ i quo peccator ꝯsistit. Sed illud cogitatem⁹ nollem⁹ comedere nec bibere. sed damnemus adiuua adiuua quousqꝫ essem⁹ extra peccatum Ptꝫ ergo ꝯclusio ꝙ talis captiuitas peccati est multũ ꝑiculosa generalit̃. Istã ꝯclusionem intelligẽs dd̃. post peccatũ dixit. Circũdederũt me dolores mortis ꝛ ꝑicula inferni inuenerũt me. Nota circũdederũt. nõ dicit cooꝑuerũt. Rõ qꝛ nullo mõ. nec ab ante per bona oꝑa facta. nec retro ꝑ bona opera fienda nec a dextris per amicos. nec a sinistris ꝑ inimicos a dictis ꝑiculis liberari potest. Sed bñ ꝑ sursum a deo quod fit qñ homo ꝯfitetur pctm̃ suum deo qui ei mittit cordã sursum. trahens eum per absolutiõem. ptꝫ ꝯclusio scd̃a. ¶ Dico tercio ꝙ talis peccati captiuitas seu seruitus debet a nobis vitari aꝑte ꝛ de ista captiuitate debem⁹ nos redimere celeriter. Amore vestri q̃siui modũ exeũdi talem captiuitatem peccati In biblia Et inueni ꝑ figurã filioꝝ israhel exeundũ de captiuitate egypti. q̃ fecerunt q̃nqꝫ que fuerũt figura qño nos debemus exire de captiuitate pctĩ. v. faciendo. Jd̃o dicit apl'us ad Ro. xv. Quecũqꝫ scripta sũt ad nr̃am doctrinã scripta sunt. ¶ Primo in exitu filioꝝ israhel de egipto dixit dñs moysi. Ista nocte ꝓpl'us exibit. sed recipiatis agnũ ꝛ coq̃tur in veru ꝛ ꝯmedatur cuꝫ succo de lactucis agrestis ꝛc̃. Scd̃o ꝑecepit quẽlibet exire de domo sua. dicẽs foris foris. Tercio venerunt ad mare rubrũ vt trãsirent ꝛ dixerunt. O dñe ꝛ qño trãsibimus sine nauib⁹. Et dixit. Ego diuidã mare ꝛ trãsibitis Quarto venerũt ad desertũ aspũ ꝛ siccũ. Quinto ꝓuidit eis de mãna ꝛc̃. Si volumus exire seruitutẽ pctĩ. Isto mõ oportꝫ nos facere. ¶ Primũ ꝙ fiẽdũ est coq̃tur agn⁹. Ecce ꝯtricio ꝑ quã agnus. i. spũs coq̃tur in igne doloris ꝛ cõtricõis. ꝛ comedat̃ cũ succo amaro lacrimarũ de h̃ auc̃tas. Sacrificiũ deo spũs ꝯtribulat⁹ cor ꝯtritũ ꝛc̃. Scd̃o ab egipto. extra domũ Ecce recessus a mala societate. Multi in sermõib⁹ recipiunt bonũ ꝓpositũ sed qñ habẽt in domo malaꝫ societatẽ ꝑdita deuocõe peccat ꝓpter occasiõem Jõ foris recedere debetis a mala societate Jd̃o dicit xp̃us. Si manus tua vel pes tuus scãdalisat te abscide eũ et ꝓice abs te. Jd̃o foris exire debetis. Et tũc poteritis dicere. In exitu israhel de egypto domus Jacob de ꝓpl'o barbaro Facta est iudea scĩficatio eius ¶ Tercio trãsierũt mare rubrũ. Ecce ꝯfessio q̃ potest dici mare amaruꝫ. qꝛ q̃si homo diffamat se ꝛc̃. Dicit̃ rubrũ qꝛ virtutẽ habet a sanguine passiõis xp̃i. Istud mare aꝑitur deo cũ virga scꝫ cruce que fit a ꝯfessore in absolucõe. ¶ Quarto opꝫ venire ad desertũ scꝫ pñie castigãdo filiũ scꝫ corp⁹. seu filiã. i. carnẽ ne a demõib⁹ in ĩferno castiget̃. dr̃ siccũ ꝑ ieiunia ꝛc̃. et solitariũ ꝑ orõem. Jd̃o dauid in persona penitẽtl dicit. In terra deſta ĩ via et in aq̃sa ¶ Quĩto dat̃ mãna. scꝫ coĩo corꝑis xp̃i. postq̃ꝫ hõ fecit q̃tuor ꝑdcã. Jd̃o dixit moyses. Iste ẽ panis q̃ꝫ dedit vobis dñs ad vescendũ Exo. xvj. Dicit̃ panis mãna qꝛ figurabat sac̃mẽtum altaris. Jõ dixit xp̃s. Nõ moyses dedit vob̃ panẽ de celo verũ. panis em̃ ver⁹ ẽ q̃ de celo descẽdit ꝛ dat mũdo vitã Jo. vj. Ecce qño poteris exire ſuitutẽ pctĩ Jõ dicit apl's. Cũ serui essetl pctĩ liberi id est seꝑati a iusticia fuistl iusticie vsqꝫ ad finẽ ꝟo vitã eternã. pꝫ t̃cia ꝯclusio.

Dm̄ca. vj. Sermo q̄rt⁹ de epl'a.
De virtutis exercio.

Nos in nouitate vite ambulemus. ad Ro. vj. ca. Materiā quā nūc volo p̄dicare erit quo ⁊ in quib⁹ virtutibus debemus nos exercitare. Si deo placet erit materia ꝓ reformacōe vite ⁊ ꝯsolacōne animaꝝ. Salutetur p̄us virgo maria ⁊c̄.

Pro declaracōe hui⁹ verbi ⁊ materie introductiōe. Sciendū ꝙ aīa nostra inter alias excellencias quas habet plus q̄ꝫ corp⁹ est. ꝙ anima p̄t renouari ⁊ corpus nō potest renouari. Rō est ista. nā antiq̄tas corꝑis venit ex nec̄itate ⁊ cursu naturali. qꝛ tempus ⁊ etates portāt suā senectutē. Ideo nulla potēcia creature. corpus posset renouari nisi a sola dei potēcia. qꝛ nō legitur vnq̄ꝫ fuisse factum. Senectus aūt ⁊ antiq̄tas anime nō euenit ex necessitate seu cursu naturali. q̄re anima homīs centū annoꝝ est ita iuuenis ꝫ est ita recens vt anima pueri vnius diei. Nā solum carnalia corruptibilia senescūt ⁊ antiquātur. vt domus. arbor. homo. equus. ⁊ sil'ia. Qꝛ antiquatur ⁊ senescit ꝓpe interitū est ad heb. viij Sꝫ res spūales nō antiquātur nec corrūpunt. Nā michael est ita iuuenis. hoc est ita fortis mō sicut in die creacōis sue Idem de alijs angelis. Idē de reb⁹ corporalib⁹ ī corruptibilib⁹ vt de sole luna et stellis que nō senescūt ⁊ antiquātur. Patet ergo ꝙ senectus ꝓueniēs ex necessitate ⁊ cursu naturali. solū est in reb⁹ corꝑalibus corruptibilib⁹. que non p̄nt renouari nisi a deo inmediate. Qꝛ talis antiquitas venit ꝑ necessitatem naturalem. Sed anima ātiquat̄ nō per necessitatem sed per volūtatem criminalē. scꝫ ex voluntate ⁊ mala inclinacōe ad peccata. Et sicut senectus ⁊ antiquitas corporis aufertur ꝑ virtutem ⁊ facit ipsum canū ⁊ rugat ⁊ restringit pellem ⁊ facit ip̄m ire curuū. ī grossat visū aufert saporē ⁊ appetitū comedēdi. Ita senect⁹ aīe facit aīam canā ꝑ p̄sumpcōnes intellectus. rugat ꝑ pctm̄ ⁊ sic de alijs Auc̄tas Filij scꝫ ꝑ baptismū de sponsa sua geniti alieni supple effecti. īueterati sūt scꝫ ꝑ volūtatē criminalē sed anima p̄t r̄nouari et ñ corp⁹ ut dictū ē ex volūtate hoīs mediāte dei gr̄a. Auc̄tas. De corꝑe et de aīa. Lcꝫ q̄ de foris ē nr̄ homo corrūpat̄ tñ is q̄ intus est renouat̄ de die ī diē. ij. ad coꝝ. iiij. Si ḡ aliq̄s nr̄m est ātiquus ī pctis nō dꝫ desꝑare qꝛ. virutibus possum⁹ in aīa renouari. Ido dicit thema. Nos in nouitate vite ābulemus ptꝫ thema. Nō videamus ꝑ q̄s v̄tutes q̄b⁹ mōis possu⁹ renouari ī aīa ⁊ ī vita.

Prima est vera humilitas.
Secūda pia largitas
Tercia pura castitas.

Ergo in nouitate vite. ⁊c̄. Dico primo ꝙ homo p̄t renouari ꝑ verā humilitatem. Sciendū ꝙ omne peccatū mortale deliberate factum includit suꝑbiam Rō quia ꝑ suꝑbiam homo nō vult humiliter subici diuinis mādatis nec ecclesie ordinacōibus. Quare tu recipis vindictam. Nunq̄d ex suꝑbia. quia nō vis humiliari p̄cepto dei dicētis Mihi vindictā ⁊ ego retribuā dicit dn̄s. ad Ro. xij. Idem de furto cū deus p̄cipiat Nō furaberis Exod. ij. i Idem de vsura cum deus dicat. Non feneraberis fratri tuo. Itē idem ptꝫ de hoc qd̄ est nolle ieiunare. Ieiunia eccīe pꝫ ḡ ꝙ om̄e pctm̄ mortale deliberatū venit ꝑ suꝑbiā. Quare hodie sūt tot mali religiosi in mundo. qꝛ nolūt hūiliari ad ꝑuandū regulā ꝯstitucōes ⁊ ceremonias. Nolūt subici regule. Idē de malis clericis Idē de malis laycis. patꝫ ergo ꝙ oīs inordīacio vite et peccatum venit ꝑ suꝑbiam. Auc̄tas

Iniciū omnis peccati est sup̄bia. qui te-
nuerit illā adīplebit maledictis Eccī. x.
si ergo oīs inordinacio male vite ⁊ abū
dancia peccatorū venit ex sup̄bia. Si ḡ
vis renouari in anima ꝑ oppositū hūilia
te subiciēdo mandatis dei. dicēdo decete
ro volo viuere iuxta mādata dei. ⁊ ordi
nacōem ecclesie. dicēdo ego sum religio-
sus. decetero iuxta regulam volo viuere
Idē de clericis ⁊ secularib⁹. Et qñ ꝑso-
na ꝓponit sic viuere Ex tali cordis hūili
tate ꝯpletur bñdictōibus. Auctas dd.
in p̄s. bñdicite p̄mo. Qui replet ī bonis
desiderium tuum renouabit vt aquile iu
uentus tua. Super hoc vsu tangūt glose
ꝯdicōem aquile dicētis. Qr aquile ex se
nectute indurat rostrū ⁊ incuruat intm̄
ꝙ nō potest sumere cibū, ⁊ tūc ip̄a fit ma
cilēta ⁊ crescūt sibi plume. Sz naturali
instinctu ip̄a ꝑquirit vnū lapidem ⁊ ibi
ferit de rostro ⁊ finalit comedit ⁊ reno-
uatur Ita vt dicit dauid Renouabitur
vt aquile iuuētus tua. Aquila antiqua ē
anima peccatrix. rostrū est intellect⁹ acu-
tus reuersus ad semetip̄m. ꝑ ꝯsideracio
nem ꝓprie excellencie. qñ cogitat se esse
de genere regio vel diciorē alijs seu for-
ciorem vel apciorem. Idē de mulierib⁹
qñ cogitant se pulchriores vel melius ī
dutas ⁊ sic de alijs. tā in bonis nature q̄ꝫ
gr̄e talis cōsideratio generat sup̄biam in
homīe. Sicut ꝯsideratio excellencie alte
rius. generat hūilitatem ī corde cogitan
tis. verbi gr̄a. Qñ homo cogitat excellē
cias alterius qr est deuotus vel magnus
clericus vel in magna dignitate ⁊c̄. talis
ꝯsideracio est causa hūilitatis ꝯsiderāti q̄
tūc dicit O miser non sum talis ⁊c̄. ꝯtra
istā ꝯsideratōem ꝓprie exellēcie. dicebat
aplus. In hūilitate sup̄iores sibiinuicē
arbitrātes nō q̄ sua sūt supple excellēcie
singuli ꝯsiderās. sed ea que alioꝝ ad phi
lip. ij. Si ꝯsideras bona tua ⁊ mala ꝓxi
mi sup̄bia inflaris. Ecce sup̄biā pharisei

De quo Luce. xviij. Grās ago tibi dñe
qr nō sum sicut ceteri hominū. Qñ vero
aquila habet rostrum durū ⁊ retortum.
nō potest recipe escas sp̄ūales. ⁊ sic ma-
ceratur. quia nō inuenit sibi delectacōem
nec saporem ī aliquo bono sp̄ūali aug⁹.
Impi⁹. i. superbus nō sentit dulcedinē
dei. quia de febre iniq̄tatis palatum ami
sit. De istis sup̄bis dicit dauid. Esurie-
tes ⁊ sicientes aīa eorum in ip̄is defecit
p̄s. c. vj. Sed abūdauit in plumis vt aq̄
la id est vanitatib⁹ ornamentorum cau
darū ⁊ mulieres in capite abundāt. Iō
Eccīastes p̄mo. Vanitas vanitatum ⁊
om̄ia vanitas dixit eccīastes. Ratio q̄re
ista fiūt est. quia anima nescit eē sine aliq̄
delectacōe sp̄ūali. qua perdita recurrit ⁊
ꝑquirit delectacōes ⁊ ꝯsolacōes tp̄ales.
et mūdanas vanas. remediū ergo habe-
mus. ꝙ vt aquila ad renouādū debem⁹
ꝑcutere rostrum in lapide illo de q̄ apl's
Petra autē erat xp̄us. p̄ma ad Choꝝ.
decimo. Percutitur em̄ cogitando vitaꝫ
quā xp̄us voluit tenere in hoc mūdo ver
bi grā. Si venit temptacio vt faciat va
nitatem in vestimentis. Cogitate q̄mō
xp̄us iuit indutus qui triginta annis por
tauit eandem tunicam. quā virgo maria
sibi fecit. cū esset puer. ꝑcuciatis hic ro-
strum dicendo. O miser rex meus trigin
ta annis portauit eandē tunicam seu ve-
stem. ⁊ ego facio q̄tidie istum excessum
Idem quando mulier temptatur de bo
nis ornamētis. Cogitet de virgine ma-
ria regina celi que nunq̄ꝫ ornauit se. nec
depinxit. Dicatur qñ lauabat faciem
suā cū lacrimis ⁊c̄. Quādo beata anna
mater sua faciebat sibi pulchra vestimē
ta nolebat portare nisi infra domum ⁊c̄.
Item quādo homo temptatur de mul-
tis scutiferis de equis de vexillis aureis
et silib⁹. Cogitate quomodo ibat xp̄us
sine equis eundo pedibus humiliter ⁊c̄.
Per tales enim cogitacōnes frangitur

rostrum supbie. et sic animo incipit habe re appetitum iam sapiunt sibi verba dei scz locucões p̄dicacões misse ꝛc̄. Ecce q̄re dicit dauid r̄nouabit̄ vt aquile iuuē tus tua Ergo nos in nouitate vite ābu lem⁹ ¶ Dico scd̄o ꝙ possum⁹ renouari p piā largitatē. scz in dādis elemosinas de bonis a deo datis. Audite declaracio nē bonā. Sicut pctm̄ supbie est inicium oīs mali ꝛ peccati Juxta illud iniciū oīs peccati est supbia. Ita etiā cupiditas seu auaricia est iniciū oīs peccati. j. ad thi. vj Radix oīm malor̄ ē cupiditas. Dubiū est hic q̄ūo p̄nt duo p̄ma p̄ncipia pctōr̄ assignari. R̄nsio ꝙ bn̄ diuersimode Nā in q̄libet pctō mortali sūt duo s̄m aug⁹. scz auersio a bono icōmutabili. Auaricia vero seu cupiditas est iniciū oīs pctī ꝛc̄. respectu ꝯuersiōis ad bonuz cōmutabile verbi grā. Tn̄ sūt in mundo tot mala in dn̄is iudicib⁹ aduocatis seu ꝓcuratorib⁹ q̄ nō habēt oculū ad iusticiam. s̄ expectāt quis magl̄ eis dabit ex cupiditate ꝛ aua ricia. Tn̄ in eccīa tot symonie. q̄r vendū tur omnia ex auaricia seu cupiditate. Tn̄ in mūdo tot vsure ꝛ tot furta tot decep cōes ꝛ fraudes emēdo ꝛ vendēndo. Tn̄ tot guerre ꝛ mortes ex cupiditate. q̄r tu vis h̄ ꝛ illud volo ego Idē dicit seneca Or si ista duo ꝓnoīa meū ꝛ tuū possūt aufferri totū, essz pax. Unde tot negligē cie circa defunctos ꝙ nō ꝯplent̄ testamē ta Nōne ex cupiditate Quare retinent̄ mercedes labor̄ paupe r̄. nōne ex cupi ditate. vnde est ꝙ amicus īterficit amicū in via. Nōne ex auaricia. Patet ergo ꝙ radix oīm malorum est cupiditas. Et h̄ quātum ad cōuersionem ad cōmutabile bonū. Qui ergo renouari cupit expellet a se istam cupiditatem seu auariciam. et habeat copiosā largitatē ꝛ misericordiā et tūc tenebit ꝯsilium scripture. dicētis. Nolite ꝯformari huic seculo sz reforma mini in nouitate sensus vr̄i. vt probetis q̄ sit volūtas dei bona bene placēs ꝛ per fecta ad Ro. xij. Nota cū dicit bona bn̄ placēs ꝛ ꝑfecta in hijs trib⁹ vocabulis poīt tria opa misericordie. p̄mū cū dicit volūtas dei bona q̄ntū ad opa corpalia mīe. Bn̄ placēs q̄ntū ad opa mīe spūa lia. Et ꝑfecta q̄ntū ad remissionē īiuria rū. De ista materia dat̄ exemplū in na tura. de serpēte de q̄ dicūt phi naturales ꝙ vadit retorta torquēdo se. sed qn̄ est antiqua indurat̄ in tm̄. ꝙ vix p̄t incedere Tūc ip̄a ex naturali instinctu vel īdustria Jeiunat ꝛ post aliq̄ ieiunia. vadit ad ar tum foramē. ꝛ ibi deponit pellem veterē et sic renouat̄. ¶ Persona auara est ser pens vadens tortuose ꝓpter fallacias ꝛ falsitates ꝛ falsa iuramenta q̄ facit ex cu piditate. Dicat̄ qn̄ paup̄ vēit ad mutuā dū. x. florenos. placz mihi dicit vsurari⁹ Sz dicetis notario ꝛ ita iurabitl̄ ꝙ mu tuaui vobis. xij. florenos ꝛc̄. Et si reci pit pignus seruit sibi. de pignorib⁹ vl̄ cā pis recipit fruct⁹. vadit retort⁹ ꝛ ī ꝯfes siōe excusat se dicēdo ꝙ recepit ꝙ dz ꝛc̄. Ecce duricia. Idō de auaro dicit Job. Cor ei⁹ īdurabit̄ quasi lapis ꝛ stringet̄ q̄si malleatoris incus. Job. xlj. Nota in durabit̄ quasi lapis qn̄ paup̄ petit ab eo elēosinā nō solū nō dat sibi. s̄ lapidat eū dicēdo vade fodias ꝛ sil̄ia verba. Scd̄o stringit̄ q̄si malleatoris incus quē licet sp̄ ꝑcuciat tn̄ nō emollit̄. sic nec auar⁹ li cet ꝑcuciat̄ ꝛ āmoneat̄ xp̄i passiōe dicē te paupe q̄ nō potest sibi soluere vsuraz O dn̄e amore passiōis xp̄i agite mecū misericorditer. Illo nō obstante infelix vsurari⁹ ꝑsequit̄ euz crudelit̄. Ecce q̄ūo est durus ꝛ antiquus. Idō si vis salua ri fac vt serpens. Primo ieiuna scz absti nendo ab illicitis ꝯtractibus post hoc. q̄r hoc nō sufficit. sed oportet transire ꝑ ar tum foramen. vade per artum foramen restitucionis vsq̄z ad vltimum obulum. sic em̄ deponit̄ pellis dura auaricie. Si

Dicat si ego restituam vxor mea ⁊ filij mei quid facerēt ⁊c. Si vxor sit bona ⁊ vult saluari debet dicere viro. dñe restituatis qꝛ ego laborabo. Dicatur de ista vxore de q̄ dicit vincencius de lōbardia cui vir voluit facere vnā tunicā q̄ngētorū florenoꝝ in quodā festo q̄ respondit. Dñe ego sū bene īduta. ꝫ amore dei restituatis ⁊c. ad quā vir. si oīa haberē restituere oporteret me mēdicare qꝛ om̄ia que habeo sūt de vsurl. ⁊ ip̄a dixit. dñe ego faciā vobis ꝑtem de dote mea que nō est de vsuris. Dabo vobis. v. milia florenos ⁊. v. milia ꝓ me restācia ad victū nr̄m ordino hijs viuere poterimus. Ista erat bona vxor. Sꝫ mō oportꝫ ꝙ viri faciāt vsuras vt satisfaciāt vanitatibus vxoꝝ. Ideo exēplo serpētis q̄ cū labore deponit pellē. Renouamini ꝫ dicit scriptura. Expellētes vos veterē hoīem cū actibꝫ suis ⁊ induentes nouuꝫ hoīem q̄ renouat̄ in agnicōe dei ꝟm ymaginem eius q̄ creauit eū. ad Coloceñ. iij. ¶ Dico tercio ꝙ debemꝰ renouari ꝑ purā castitatem ꝓpter rōes p̄dictas. quia siliter carnalitas est aliq̄ mō iniciū oīm maloꝝ quātū ad delectacōem carnis inclinādo ad ꝯcupiscēcias Sicut suꝑbia quātum ad auersiōeꝫ. ⁊ auaricia q̄ntū ad ꝯuersionē. Ita luxuria q̄ntū ad delectacōem est iniciū pctōꝝ. Ido apl'us. Cō delector eī legi dei ꝟm interiorē hoīem. video aūt alterā legem in mēbris meis repugnātēꝫ legi mētis mee ⁊ captiuantē me in legē peccati q̄ est in mēbris meis ad Ro. vij Et loquit̄ apl's in ꝑsona cuiuslibet nr̄m. Ergo de carne ꝓcedūt pctā quātuꝫ ad delectacōeꝫ. Si ḡ volumꝰ renouari recipiamꝰ castitatē purā. ꝫ nobis oñdit terra. q̄ in hyeme est tota lutosa, aquosa ⁊ sine fructu. sed in vere renouat̄ siccatur ⁊ tādem facit fructū. Ita debet facere quilibet nr̄m. Si aliq̄s p̄mo erat lutosus ꝑ luxuriam exsiccetur ꝑ castitatem Similiter si aliq̄s peccaret aq̄sus ꝑ gulaꝫ siccet ꝑ abstinenuā ⁊ infructuosus faciat fructū meritoꝝ ⁊ bonorū opm ꝓch dolor multoꝝ vita modo est īfructuosa ⁊ aquosa ⁊ sicut tꝑe diluuij qñ noe emisit colūbā quia non inuenit vbi requiesceret pes eius reuersꝰ est ad archā Ita est modo de spūsancto. qꝛ tota terra est lutosa per luxuriā nō requiescit in talibꝫ lutosis Iō exsiccare debemꝰ ꝑ castitatem. Ideo orauit dauid dicēs. Emitte spm̄ tuū ⁊ creabunt̄. scꝫ virtutes infuse. Non dicit formabunt̄ nā alique virtutes que exeūt de potencia materie scꝫ per multiplicacōem actuū ⁊ dicunt̄ virtutes vsuales. Alie sūt que solū dant̄ ex īfusiōe ⁊ iste creant̄ in aīa vt virtutes theologicales. septem dona spūssci. ⁊ etiā morales v̄tutes īfuse. ⁊ dicunt̄ infuse. qꝛ creant̄ et istas petebat dauid dicēs. Emitte spm̄ tuum. Et renouabis faciē terre scꝫ carnis. Ecce q̄re dicit thema Nos in nouitate vite ambulemus.

Deo gracias.

¶ Dm̄ica vj. Sermo quintus.
De mō ambulādi ad ꝑadisū

Nos in nouitate vite ambulemꝰ habet̄ verbū istud textualiter ad Ro. vj. ca. ⁊ in epl'a currētis dm̄ice officiat̄. de p̄senti intēdo declarare in ꝫ sermōe oēs dr̄ias q̄s deꝰ ordinauit ad eundū ad ꝑadisū. qꝛ thema dat mihi motiuū. Credo ꝙ erit materia vtilis ꝓ peccatoꝝ correctione ⁊ aīaꝝ nostraꝝ ꝯsolacōe. Sꝫ salutet̄ virgo maria In hoc verbo loq̄tur Apl'us ꝑsonis que diu vixerunt in peccato mortali ⁊ mala vita ⁊ renouentur vt arbores qui in hyeme videntur mortue sine folijs floribꝰ et fructibꝫ. ꝫ in vere renouātur emittunt flores ⁊ folia ⁊ finaliter faciūt fructum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dnicavi post Trinitatis Sermo V

Ita debet esse de nobis. psona q̄ viuit in peccatis ē in hyeme frigiditatis sine amore dei ⁊ ꝓximi sine fructu opis meritorij et virtutū. Ideo renouent emittēdo flores redolentes lacrimaꝝ ꝯpunctionū gemituū ⁊ suspirioꝝ ī peccatis. Nullus ramus floꝝ tm̄ redolet apud deū tales possunt dicere verbū sapiētis. Flores apparuerūt in terra nrā ⁊c̄. Canti. ij. Deinde vt arbor debet facere folia viridia. Ecce verba ꝯfessiōis accusantia qn̄ dr̄ pr̄ ego feci sic ⁊ sic. ⁊ hoc ⁊ b̄ ⁊ ꝯfitet oīa peccata ista sūt folia recentia q̄ refrigerāt animā Apoc. vltio. Folia ligni scz hoīs ad sanitatem genciū deinde facere frutꝰ. s. opa pnīalia orōes elēosinas ieiunia vigilias audire missas sermōes ⁊ hmōi de istis fructibꝰ dicit xp̄s. Facite frc̄us dignos pn̄ie Lu. iij. Alias modicū valeret arbor q̄ facit flores ⁊ folia ⁊ nō fructus Ecce q̄liter debemꝰ renouari ad īstar arboris in estate floribꝰ ⁊ fructibꝰ deuocōnis ⁊ amoris dei. Tūc de talibꝰ verificatur verbū illud mar. video hoīes veld̄ arbores ābulātes mar. viij. Ambulare dicunt arbores qn̄ faciūt flores. Ecce prima dicta. Scd̄a qn̄ faciūt folia. Tercia qn̄ faciūt fructus. Ido dicit apl̄us ī themate. Nos supple pctōres qꝛ nullus p̄t a peccatis excusari. In nouitate vite ābulemus. pz thema. Quesiui amore vestri in sacra scriptura modos eundi ad ꝑadisum postq̄ꝫ homo est renatus in nouitate vite. Et inueni quīq̄ modos ambulādi ꝑ bonā vitā ad celū ambulant enim.

Quidā equitando honorabiliter.
Quidā vadūt pedes ābulando hūiliter
Quidam nauigādo delectabiliter
Quidā natādo ꝑiculose.
Quidem volando virtuose

Non inueni plures modos eūdi ad ꝑadisum ꝓ q̄libet istoꝝ dicit thema. Nos ī nouitate ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ quidā ad gloriā vadūt equitando honorabiliter. vt ꝑsone virgines hoīes vel mulieres q̄ nunq̄ꝫ ceciderūt in luto luxurie ꝑ aliquā īmūdiciā voluntariā. qꝛ si sc̄mniando ⁊ ꝯtra voluntatē ⁊c̄. nō ex b̄ ꝑdit virginitas. Itē si mulier violat cū ipa ꝯtradicente quātū potest nō ex hoc ꝑdit virginitas nec amittat coronam virginitatis nec volūtarie ꝯsentiat. Ideo custodiat voluntas ne ꝯsenciat. Tales em̄ ꝑsone virgines vadūt ad celū equitando honorabiliter. Corpus est equus. spūs ē miles Equi eoꝝ scz hoīm caro ⁊ nō spūs. ysa. xxij. Recte sicut equus regit a milite freno ⁊ calcaribꝰ Ita ꝑsone virgines gubernāt equū corpis freno tempancie Qui aūt vult ꝯseruare virginitatē vl̄ castitatē debet gubernare corpus freno tēperācie. qꝛ quātūcunq̄ꝫ equus sit malus et rebell̄ si sibi auffert auena. fit simplex et bonus. Idem de corpe nr̄o si abstinemus a nimio cibo ⁊ potu delicijs efficit simplex. Alit em̄ ꝑsona gulosa erit sēp luxuriosa Ideo sūt in mūdo tot mali clerici ⁊ religiosi qui eq̄tant malū equū. ⁊ sine freno tpancie Iō cadūt in luto luxurie ⁊ corrupcōis. Iō dicebat btūs Iacobus de se ⁊ de illis q̄ freno tpancie regūt equū corpis. ⁊ ay. Equis frena in ora mittimꝰ ad ꝯsenciendū nobis ⁊ oē corpus certū simꝰ. Iaco. iij. Itē etl sūt nec̄ia calcaria in pede dextro ⁊ sinistro q̄ sunt amor ꝑadisi ⁊ timor inferni. Istis duobꝰ calcaribꝰ gubernat corpus. s. amore saluacōis ⁊ timore damnacōnis. Si aūt equus corpis sit piger in bonis faciēdis ꝑcuciat calcari dextro ꝑ talem cōsideracōem Labora modo qꝛ ex isto modico labore acq̄res requiē perpetuā. vel cū sinistro dicēdo mō ribalde qꝛ nisi modo laboretis in īferno ꝯtinue laborabitis sine requie Nisi mō ieiunetis in īferno ieiunabitis sine fructu Idē de cilicio disciplīs et alijs afflictōibus corpis. De istis calcaribꝰ auc̄tas. Qui timetis dn̄m. Ecce

de pede sinistro diligite illũ. Ecce de dex-
tro. Ecc̃ci.ij. Et illuminabit corda vestra
scz ad bene operandũ. Tales vadũt ad
paradisuz eq̃tando honorabilit̃ vitando
oẽs occasiones ⁊ opportunitates illi⁹ pec
cati. tales vadũt eq̃tando cũ xp̃o ⁊ v̄gine
maria ⁊ beatl apostolis paulo ⁊ iohe ⁊c̃.
de istis dixit xp̃s iohãni euuãgeliste. ha-
bes pauca noĩa in sardis q̃ nõ inq̃nauer̃t
vestimenta sua ⁊ ambulãt mecũ ĩ albis
qm̃ digni sũt Apoc̃.iij. Nota habes pau
ca noĩa.i. p̄sonas dignas noĩe ĩ sardis q̃
s̄m interp̄tacõnẽ hebraycã ĩterp̄tat̃ p̄nci
patus pulcritudo. Tres sũt g̃dus castita
tis scz castitas ꝯiugalis vidualis v̄gina-
lis. tercius g̃dus tenet p̄ncipatũ. Casti
tas cõiugalis est qñ vir et vxor seruãt sibi
fidelitatẽ et modũ ⁊c̃. Secũd⁹ grad⁹
melior est vidualis illoꝝ q̃ ex matrimo-
nio vel alias p̄diderũt v̄ginitatẽ s̄ de ce-
tero custodierũt se cauẽt se ab opportuni
tatib⁹ nõ vagant̃ in aperto. qꝛ dicitur ꝙ
femina et gallina cito perdũt̃ vagãdo vt
diua filia iacob ⁊c̃. gen̄.xxxiiij. Tertius
g̃dus est melior scz v̄ginalis. Beda bo-
na est castitas cõiugalis. melior cõtinen
tia vidualis. s̄ optima castitas v̄ginalis
Ecce quare dicit habẽs pauca noĩa ĩ sar
dis.i. in p̄ncipat⁹ pulchritudine. qꝛ soluz
pueros ⁊ puellas ĩnocentes q̃bus etas
aufert posse ⁊c̃. qꝛ statim qñ sunt.xv. vel
citra annoꝝ perq̃runt lupanaria ⁊c̃. solũ
ergo pueri p̄uuli vadũt eq̃tando honora
biliter ad paradisũ ⁊ possunt dicere Nos
in nouitate vite ambulem⁹ dñs ihesus ñ
habuit exercitũ equitũ. Terci⁹ mod⁹
est aliquoꝝ q̃ vadũt pedes humilit̃ sicut
sunt illi q̃ nesciũt gubernare equũ corpo-
ris freno tp̄ancie ⁊ calcarib⁹ amoris ⁊ ti
moris ⁊ perdider̃t v̄ginitatẽ illos oz ire
pedes. Isti sunt cõtinentes emẽdati Si
dicat̃ nunq̃d possũt redire ad equos. Di
co ꝙ non. milites vel scutiferi si cadunt de
equo possunt iteꝝ ascendere. ⁊ rex vel do-
min⁹ potest eis dare aliũ equũ. Sed qui
perdit v̄ginitatẽ nõ potest iteꝝ recupera
re. ĩmo dico forci⁹ ꝙ deus nõ possz Ego
nõ auderẽ hoc dicere nisi haberẽ doctorẽ
autenticũ hoc dicentem scz Iheronimũ.
Audent̃ loquar quia cũ oĩa possit deus
nõ potest tñ de corrupta facere incorrup
tã. Quia dicunt doctores ꝙ includeret
cõtradictionẽ. Quid est esse virginẽ. nõ
scz gustasse ⁊c̃. Si ergo gustasti nõ pos-
ses nõ gustasse. s̄ si facis p̄ñiam salua be-
ris s̄ nõ coronaberis nec habebis coronã
v̄ginitatis. de hoc vide sanctũ Tho. p̄ma
p̄te.q.xxv.arti.iiij. Oẽs vadim⁹ pedes.
qꝛ mala p̄mũt h̄. Ideo cũ labore suspi-
rando ⁊ gemẽdo sudando ascendim⁹ pe-
des ad montẽ. Sudores aĩe sunt lachri
me cõtricionis dicẽdo. O miser si salua-
bor. Secus de illis qui vadunt eq̃tando
qꝛ lete ⁊ cantãdo ambulãt. Sed habe-
mus tres cõsolacõnes q̃s deus dat pedi
tantib⁹ sicut fit in hijs q̃ vadunt pedes pe
grinando. scz de vmbra. Scd̃m de ta-
bernis. Terciũ de bona societate loq̃n
do bonos sermones ⁊ sic trãseunt viam.
Ita de nob̄ debem⁹ habere cõsolacionem
ad vmbrã arborl crucis xp̃i ⁊ vite ei⁹ la-
boriose ⁊ ibi q̃escatl memorãdo ꝙ legit̃
de xp̃o q̃ aliq̃ciens fatigat⁹ ex itinere sup
fontẽ sedens q̃euit vt habet̃ Iohis.iiij.
Ipse q̃ portat ⁊ sustinet totũ mundũ vo
luit sustinere ⁊ ostẽdere illos labores vt
nobis daret exẽplũ. Itẽ cogitãdo labo-
res passionis ĩ cruce. qñ dixit sitio. ⁊ non
dederũt sibi aquã nec bonũ vinũ s̄ acetũ
de ista cõsolacõe d̄t scp̄tura. Sub vmbra
illius quẽ desiderabã sedi ⁊ fructus eius
dulcis gutturi meo Canticoꝝ.ij. Scd̃m
remediũ cõfortatiuũ siue cõsolacio est.
ꝙ sunt taberne de vno miliari ĩ alid̄. Ita
etiã xp̃s p̄auit nobis tabernã scz ecclesiã
vt comedam⁹ ⁊ bibam⁹ cõmunicãdo. in
illa hostia cõsecrata est cibus ⁊ potus cor
poris ⁊ sanguis dñi. Ideo in hui⁹ figura

dixit angelus helye itineranti pedibꝫ. surge ꝯmede. grādis enī tibi restat via Qui cū surrexisset comedit ⁊ bibit ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illiꝰ vsq̄ ad montē dei. Oreb.iij. Regū.xix. Figura fuit. angelus sacerdos ē q̄ debet tenere vitā angelicā castaz ⁊ honestā q̄ dat nobis cibū ⁊ potū in cōione ⁊ sic aīa confortatur vt posset ire vsq̄ ad montez dei. ¶ Terciū ꝯfortatiuū est de bona societate. vnꝰ portat aliū loq̄ndo. Ita in via ꝑadisi habere debemꝰ societatez cū bonis audire bona verba sermones. missas ⁊ sic lete trāsibimus viā. Factū ē mihi verbū tuū in gaudiū ⁊ in leticiā cordis mei Jheremie.xv Unde dr̄ apl's. Obsecro vos ego vinctꝰ in dño vt digne ambuletꝭ vocacōne qua vocati estis cū oī humilitate ⁊ māsuetudine cū pacīa supportātes inuicē in caritate Ad ephes.iiij. Tercio vadūt quidā nauigādo delectabiliť. In naui enī bona cantādo solaciose hō vadit. Isto modo ꝑsone religiose in magna ⁊ firma naui religionis approbate. ꝫ mare magnū huiꝰ seculi faciliť trāseunt vsq̄ ad portū paradisi si seruāt religionē alias ad īfernū descendūt. Religio enī est vt magna nauis triū cooperturaꝝ qꝛ religio essencialiter in tribꝫ votis cōsistit. ¶ Prima coopertura est pauꝑtatis apostolicalis cui obligamur ꝑ votū solenne. solū debemꝰ tenere necessaria stricte ⁊ cū licentia. ¶ Scd̄a est castitas angelicalis sicut enī in scd̄a coopertura nauis stant merces ⁊ ꝑciosa ita etiā castitatꝭ votū est thesaurꝰ ꝑciosus. ¶ Tercia ē obediencia generalis ꝑ terciā cooperturā discurrūt marinarij iuxta imperiū ꝓronis ⁊ stati obediūt di. factū ē dñe. Ita etiā religiosi mouenť ꝑm obedientiā ad mādatū ꝑlati. Ideo de religione dr̄. Facta ē q̄si nauis institoris de longe portās panē suū. Prouerbioꝝ. vltimo. Ido ꝑsone religiose delectabiliť pñt trāsire. Secus de vob quia cū magnis laboribꝫ tñsitꝭ religiosus aūt cantādo missas. non oz eū curare q̄ d comedet seu bibet ⁊ sic nauis facit suam viā Sūt ibi merces cerimoniaꝝ Jā est totū scp̄tū q̄d hz facē religiosꝰ. Sz qñ aliq̄s apostatat dimittēdo habitū nihil aliud ē q̄ de naui ꝓicere se ī mari Et ꝑt dicere si euadat ꝓfundū abyssi penetrui ⁊ ī fluctibꝫ maris ābulaui Eccl.xxiiij. ¶ Quarto vadunt q̄dā natādo ꝑiculose sic sunt hoīes mūdani actuosi ⁊ negocijs mūdanis implicati q̄ in negocijs inuoluti vt natās capite sup̄ eleuato cū mag̃ vi tñseunt vndas tꝑalitatū ꝑiculose. Ido dd̄ orabat di. Saluū me fac qm̄ intuerť aq̄ vsq̄ ad aīam meā ⁊c̄. ps.lxviij. vbi ponit tria ꝑicula. Primū ibi. qm̄ intuerť aq̄ vsq̄ ad aīam meā qꝛ qñ aq̄ auaricie intrāt vsq̄ ad aīam submersus estꝭ puta qñ ex auaricia facitꝭ vsurā rapinā furtū vel retinetis rē alienā īuentā solidatā ⁊c̄. factū ē vos estꝭ ꝑditi. Scd̄m ē ibi īfixꝰ sū in limo ꝓfundi. s. pcti luxurie O q̄t submergunť ꝫ tot sunt occasiones ⁊c̄. Terciū ē ibi veni in altitudinē marꝭ. s. dignitatꝭ officij ꝑlacionis vel dñij ⁊ non curāt de iusticia nec de correctōe pctōꝝ publicoꝝ Jō seq̄tur tempestas dimersit me. Remediū ꝙ hz natās ē ꝙ teneat caput eleuatū ext̄ aq̄s Ita de nob ē. ido attēdatꝭ ꝙ ī aq̄s negocioꝝ vr̄oꝝ caput. s. intēcio sit eleuata in altū ad deū ꝙ ī nullo negocio faciatꝭ aliq̄d ꝯ deū Jō xp̄s. leuate capita vr̄a. lu.xxi de isto mō ābulādi dr̄ apl's. videre itaq̄ frēs quō caute ābuletꝭ nō q̄si insipiētes. ꝫ q̄si sapiētes redimētes tēpus qm̄ dies mali sūt Ad eph. v. Stulte natat q̄ mittit caput sub aq̄s. sapienť q̄ eleuat caput Quinto vadūt quidā volando v̄tuose. Isti sunt contēplatiui eleuati q̄ duabus alis scz oracionis ⁊ contēplacionis vel lectionis ⁊ audicionis sublimiter volant in celum non tangentes terram. De istꝭ dicit Ysaias prophēta. Qui sperant in

domiuo mutabũt fortitudinẽ assumẽt pẽ
nas sicut aq̃le currẽt ⁊ nõ laborabũt am
bulabunt ⁊ nõ deficient. Ysaie.xl. Nota
mutabũt fortitudinẽ qꝛ licet sint debiles
corpore. sunt tñ fortes in aĩa. assumẽt pẽ
nas scꝫ orõnis ⁊ lectionis Sꝫ dices for
te nõ oẽs sciunt legere. ¶ Nota hic mo
dũ quõ oẽs scietis legere. Nota ꝙ erat
quedã mulier q̃ nesciebat legere. solum
sciebat pr̃ nr̃ ⁊ aue maria ⁊ credo in deũ
Et qñ ibat ad ecclesiã sp̃ portabat secũ
vnũ libꝝ ⁊ legendo ĩ illo plorabat acrit̃
Qui autẽ cognoscebãt eã. sciẽtes ꝙ ne
sciebat legere mirabant̃ Quidã deuot⁹
q̃siuit ab ea q̃d legeret in dicto libro. ⁊
ꝙ oñderet sibi libruꝫ petiuit. Rñdit illa
vos nesciretl legere ĩ libro meo sicut nec
ego in vestris. tandẽ diu rogata ostendit
sibi libꝝ in quo erant solum q̃tuor carte
Prima erat tota alba O dixit ille h̃ nõ
sunt littere ego nescirez h̃ legere. Dicat̃
quõ mulier dixit ꝙ in illa carta ipsa lege
bat puritatẽ xp̃i ⁊ v̄ginis marie. ⁊ ꝓpter
hoc ploro ꝙ ego suꝫ ita ĩpura ⁊ turpis ex
peccatl meis Scd̃a carta erat tota rubea
in q̃ dixit se legere xp̃i passionẽ dolorosã
in die veuerl scã peractã in q̃ totũ corp⁹
erat sanguineũ ex flagellacionib⁹ ⁊ caput
ex corona ⁊ sic de alijs Tercia carta erat
nigra in q̃ legebat tenebras ĩferni. ⁊ ei⁹
penas ⁊ dolores. Quarta carta erat de
aurata in q̃ legebat gloriã ꝑadisi resplẽ
dentẽ. Ecce q̃liter spũsscũs docuit illã
mulierẽ legere. Ita potestis vos oẽs le
gere pari modo Itẽ contẽplando illa q̃
auditis ĩ sermonib⁹. tales vadũt volan
do de quib⁹ d̃t ysaias. Qui sunt isti q̃ vt
nubes volant ⁊ q̃si columbẽ ad fenestras
suas. Ysaie.lx. Contẽplatiui autẽ vt nu
bes eleuant̃ a terra. ⁊ emittũt pluuiã la
chrimaꝝ ad fructificandũ q̃si colũbẽ sim
plices nõ nocent alicui cũ vngulis ꝑ ra
pinã furtũ vel alias Nec cũ rostro diffa
mando nec mẽciendo Ecce quare d̃t the
ma. Nos in nouitate vite ambulemus.

¶ Dominica septima post trinitatis
Sermo p̃mus de euangelio

Misereor super
turbã quia ecce iã triduo susti
nent me. Marci.viij. Nr̃ ser
mo s̃m ꝙ requirit dñica erit de sancto eu
uangelio ⁊c̃. Salutetur virgo maria ⁊c̃.
⁊ resumat̃ thema. Euuangeliũ hodiernũ
declarat nobis de xp̃o ihesu tres excellen
cias ⁊ dignitates ⁊ sunt iste
Prima est clemẽcia paternalis
Scd̃a potencia diuinalis
Tercia est ꝓuidencia v̄tualis
¶ Prima ostendit̃ in p̃ncipio euãgelij
¶ Scd̃a in medio ¶ Tercia in fine Et
in hijs trib⁹ erit nr̃ sermo. ¶ Dico p̃mo
ꝙ ostendit̃ de xp̃o in euuãgelio clemẽcia
pr̃nalis qꝛ sicut pr̃ erga filios mouet̃ cle
mencia pr̃nali ad ꝓuidendũ filijs de om
nib⁹ necessarijs etiã si nõ petũt. ita ⁊ xp̃s
Istã clemenciã oñdit xp̃s pr̃ nr̃ de q̃ cle
mencia loquit̃ thema di. Misereor sup
turbã ⁊c̃. Et vt meli⁹ istã clemẽciã intel
ligatis. d̃t p̃ncipiũ euuangelij hodierni.
Cũ turba multa esset cũ ihesu nec habe
rent q̃d mãducarẽt cõuocatl discipulis
ait illis Misereor sup turbã vsq̃ de lon
ge venerũt d̃t sup hoc ille deuot⁹ doctor
Beda ꝙ gentes seq̃bant̃ ipsũ q̃tuor rõ
nibus. Aliq̃ ex caritate ⁊ deuocõe q̃ ha
bebant ad xp̃m ⁊ ad v̄ba dei ĩcarnati. O
q̃lem ꝯsolacõnẽ dabãt auribꝫ audientiũ
Quidã seq̃bant̃ ex necessitate vt ĩfirmi
ceci vt reciperẽt visũ. surdi auditũ. muti
loquelã ⁊ sic de alijs. Quidã seq̃bant̃ ex
curiositate solũ ex vanitate vt miraculũ
viderẽt. dicendo videã si facit aliq̃d mi
raculũ. Quidã ex malignitate si possent
eũ rep̃hendere in aliquo verbo. vt possẽt
eũ accusare dicendo. Iste ihesus filius il
lius fabri lignarij ioseph Nunq̃ studuit
nõ potest eẽ q̃n erret. O illi fatui nescie